

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 2Sfk/54/2022
Identifikačné číslo spisu: 5019200459
Dátum vydania rozhodnutia: 29. mája 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Vačok
Funkcia: predseda senátu, sudca spravodajca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:5019200459.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte, v právnej veci žalobcu: ORNDS, a.s. (pôvodne: ZENCOR a.s.), so sídlom Dúbravská cesta 2, 841 04 Bratislava, IČO: 47 068 051, právne zastúpeného AK DRÁBIKOVÁ, s.r.o., so sídlom Košická 49, 821 08 Bratislava, IČO: 53 294 076, proti žalovanému Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky, v konaní o kasačnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, č. k. 30S/86/2019-103, zo dňa 15. októbra 2021, takto

rozhodol:

Senát 2S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky p o s t u p u j e vec vedenú na tunajšom súde pod sp. zn. 2Sfk/54/2022 veľkému senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o otázke rozhodujúcej pre posúdenie veci:

Podlieha poplatkovej povinnosti podanie kasačnej sťažnosti voči procesnému rozhodnutiu správneho súdu?

O d ô v o d n e n i e

I.

Skutkový stav

1. Žalobca napadol kasačnou sťažnosťou uznesenie Krajského súdu v Žiline, č. k. 30S/86/2019-103, zo dňa 15. októbra 2021, ktorým bola zamietnutá žalobcova žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, zo dňa 1. októbra 2019.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „správny súd“) po doručení kasačnej sťažnosti pripravil predkladaciu správu a súdny spis spolu s kasačnou sťažnosťou predložil na rozhodnutie Najvyššiemu správneému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „kasačný súd“). V predkladacej správe uviedol, že žalobca nebol vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podanú kasačnú sťažnosť, vzhľadom na povahu rozhodnutia. V tejto súvislosti správny súd poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7Sžk/1/2017, zo dňa 24. augusta 2017, ods. 35, podľa ktorého:

35. O návrhu žalobcu „o odpustenie poplatkov za podanie ..kasačnej sťažnosti“ kasačný súd nerozhodol, nakoľko rozhodnutie o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov je svojou povahou

rozhodnutím procesným; podanie kasačnej sťažnosti voči takémuto rozhodnutiu poplatkovej povinnosti nepodlieha.

II.

Odlišné právne posúdenie

3. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že správny súd nevyrubil súdny poplatok za podanú kasačnú sťažnosť s odôvodnením, že podanie kasačnej sťažnosti proti procesnému rozhodnutiu správneho súdu nie je spoplatnené súdnym poplatkom. Uvedené vyplýva z vyššie citovaného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý však svoj právny záver nijako neodôvodnil a tento ani nepodporil, či už odkazom na zákonné ustanovenia, judikatúru alebo odbornú literatúru.

4. Senát 2S kasačného súdu (ďalej len „predkladajúci senát“) s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, prezentovanom v uznesení, sp. zn. 7Sžk/1/2017, zo dňa 24. augusta 2017, ods. 35, nesúhlasí, nakoľko má za to, že nemá oporu v právnom poriadku Slovenskej republiky.

III.

Právne posúdenie predkladajúcim senátom kasačného súdu

5. Podľa § 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch: „...v konaní o kasačnej sťažnosti je poplatníkom ten, kto podal kasačnú sťažnosť.“

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch: Poplatková povinnosť vzniká podaním..., kasačnej sťažnosti alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom..., ten, kto podal kasačnú sťažnosť.“

Podľa § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch: „...Poplatok za dovolanie a kasačnú sťažnosť sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.“

Podľa § 9 ods. 7 zákona o súdnych poplatkoch: „...V konaní o kasačnej sťažnosti sa poplatok platí súdu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.“

Podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch: Ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním ...kasačnej sťažnosti, súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.“

6. Vzhľadom na vyššie uvedené ustanovenia nemožno podľa predkladajúceho senátu prijať právny záver prezentovaný v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7Sžk/1/2017, zo dňa 24. augusta 2017, v zmysle ktorého nie sú kasačné sťažnosti smerujúce proti procesným rozhodnutiam správneho súdu spoplatnené súdnym poplatkom. Predkladajúci senát dáva do pozornosti najmä tú skutočnosť, že v zákone o súdnych poplatkoch nie je ustanovená nijaká výnimka pre vyrubenie a platenie súdneho poplatku za podanie kasačnej sťažnosti proti procesnému rozhodnutiu.

7. Zákon o súdnych poplatkoch naopak nerozlišuje medzi poplatkovými povinnosťami vo veci kasačnej sťažnosti proti meritórnemu rozhodnutiu alebo proti procesnému rozhodnutiu a poplatkovú povinnosť stanovuje všeobecne - pre kasačnú sťažnosť (viď. vyššie citované ustanovenia).

8. Pre prípad, kedy súdny poplatok za kasačnú sťažnosť nebol zaplatený pri jej podaní, zákon o súdnych poplatkoch v § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch stanovuje správne súdu povinnosť poplatníka vyzvať na jeho zaplatenie. Ani citované ustanovenie neobsahuje výnimku, v zmysle ktorej by bol správny súd zbavený povinnosti vyzvať na zaplatenie súdneho poplatku za kasačnú sťažnosť podanú proti procesnému rozhodnutiu. Takáto výnimka nevyplýva z nijakého právneho predpisu, ktorým sú správne súdy viazané, ani z ustanovenia § 4 zákona o súdnych poplatkoch upravujúceho oslobodenie od súdnych poplatkov.

9. Keďže podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, č. 460/1992 Zb. štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, predkladajúci senát má za to, že správny súd môže konať výlučne v súlade s literou zákona, a teda podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch vyzvať na zaplatenie súdneho poplatku aj v prípade podanej kasačnej sťažnosti proti procesnému rozhodnutiu správneho súdu.

10. Predkladajúci senát poukazuje tiež na skutočnosť, že v civilnom sporovom konaní podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) je obdobou kasačnej sťažnosti ako

mimoriadneho opravného prostriedku dovolanie (viď. § 419 a nasl. CSP). V zmysle zákona o súdnych poplatkoch je pritom aj dovolanie smerujúce proti nemeritórnym rozhodnutiam súdov spoplatnené súdnym poplatkom (viď. Položka 15a, Prílohy zákona o súdnych poplatkoch - SADZOBNÍK SÚDNYCH POPLATKOV). Predkladajúcemu senátu preto nie je zrejmý dôvod, prečo by podanie kasačnej sťažnosti voči nemeritórnemu rozhodnutiu malo byť od súdneho poplatku oslobodené.

11. Osobitná úprava súdneho poplatku kasačnej sťažnosti napádajúcej procesné rozhodnutie sa síce v zákone o súdnych poplatkoch nenachádza, avšak podľa predkladajúceho senátu ani to neindikuje, že by takáto kasačná sťažnosť spoplatnená nebola. Prihliadnuť je potrebné na pravidlo *lex specialis derogat legi generali*, z ktorého možno vyvodit' aj opačný záver, že ak osobitná úprava neexistuje, je nutné nasledovať tú všeobecnú. V prípade súdnych poplatkov je všeobecným pravidlom, že podanie kasačnej sťažnosti podlieha poplatkovej povinnosti, vyplývajúcej najmä z ustanovení § 2 ods. 4, § 5 ods. 1 písm. a), § 6 ods. 2, § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch.

12. Názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený v uznesení, sp. zn. 7Sžk/1/2017, zo dňa 24. augusta 2017, možno označiť za prax niektorých správnych súdov. Táto však nemá oporu v zákone a jej správnosť či zákonnosť nemožno vyvodit' ani z predmetného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, nakoľko v ňom uvedený rozporný názor o súdnych poplatkoch nie je nijako odôvodnený. Problematickou sa predkladajúcemu senátu javí aj tá skutočnosť, že nie všetky správne sudy postupujú vo veci vyrubenia súdneho poplatku za kasačnú sťažnosť proti nemeritórnemu rozhodnutiu rovnako. Vzhľadom na ich rozličný prístup k danej otázke, ale aj prihliadnuc na aktuálne dianie (vznik nových správnych súdov), považuje predkladajúci senát za žiadúce tento postup zjednotiť.

13. Čo sa účelov súdneho poplatku týka, predkladajúci senát má za to, že tieto sú naplnené práve jeho vyrubení aj v prípadoch kasačných sťažností smerujúcich proti procesným rozhodnutiam. Súdny poplatok je jednak platbou štátu, ktorý by mal aspoň sčasti pokryť jeho náklady na zabezpečenie daného konania pred súdom. Je pritom nepochybné, že náklady vznikajú aj pri rozhodovacej činnosti o kasačnej sťažnosti napádajúcej rozhodnutie nie vo veci samej. Okrem uvedeného možno hovoriť tiež o účele prevencie, ktorý sleduje predchádzanie zneužívania súdneho konania svojvoľným uplatňovaním práva. Ani na tento druhý účel súdneho poplatku nemožno zabúdať pri riešení otázky vyrubovania a platenia súdnych poplatkov za podanie kasačnej sťažnosti.

14. V nadväznosti na vyššie uvedené predkladajúci senát poukazuje aj na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva, vo veci Kreuz proti Poľsku, zo dňa 19. júna 2001, č. sťažnosti 28249/95. Konajúci súd sa vyjadril v tom zmysle, že splnenie povinnosti štátu zabezpečiť možnosť efektívneho uplatnenia práva na prístup k súdu môže zo strany štátu vyžadovať isté kroky, napríklad aj zavedenie súdnych poplatkov. Požiadavku zaplatiť súdny poplatok v súdnom konaní podľa Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno pokladať za obmedzenie práva účastníka na prístup k súdu. (viď. odseky 59, 60). Prihliadať je totiž potrebné aj na záujem o riadny chod justície. Predkladajúci senát je aj preto toho názoru, že podanie kasačnej sťažnosti proti procesnému rozhodnutiu nie je od súdneho poplatku oslobodené.

IV.

Otázka rozhodujúca pre posúdenie veci

15. Právny záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený v uznesení, sp. zn. 7Sžk/1/2017, zo dňa 24. augusta 2017, že

35. ...rozhodnutie o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov je svojou povahou rozhodnutím procesným; podanie kasačnej sťažnosti voči takémuto rozhodnutiu poplatkovej povinnosti nepodlieha;

vyhodnotil predkladajúci senát vzhľadom na vyššie uvedené dôvody ako rozporný s ustanoveniami zákona o súdnych poplatkoch.

16. Predkladajúci senát preto navrhuje veľkému senátu kasačného súdu, aby podľa § 466 ods. 5 písm. b) SSP rozhodol uznesením o otázke rozhodujúcej pre posúdenie veci špecifikovanej vo výroku tohto uznesenia nasledovne:

I. Podanie kasačnej sťažnosti voči procesnému rozhodnutiu správneho súdu podlieha poplatkovej povinnosti.

II. Veľký senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky postupuje vec na ďalšie konanie a rozhodnutie o kasačnej sťažnosti predkladajúcemu senátu 2S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.